

Bilden av service på landsbygden

Länsstyrelsen i Västernorrland

Länsstyrelsen i Västernorrland:

Ipsos:

Projektnummer:

Daniel Gustafsson och Jessica Friberg

Anna Ullman, Anja Tikkanen-Weiszflog, Ola Hilltorp

13-043445

Innehållsförteckning

- Om undersökningen
- Synen på orten
- Service på orten
- Närmaste mataffär

Om undersökningen

Om undersökningen

Metod: Undersökningen genomfördes i form av postala enkäter och kunde även besvaras via en webbenkät.

Målgrupp: Personer mellan 19-89 år, bosatta i 26 olika postnummerområden i Västernorrlands län.

Urvalet: Urvalet har stratifierats på postnummerområde. För varje enskilt postnummerområde har ett obundet slumpmässigt urval, (OSU), dragits. Totalresultatet har vägts för att bli representativt för undersökningsområdet.

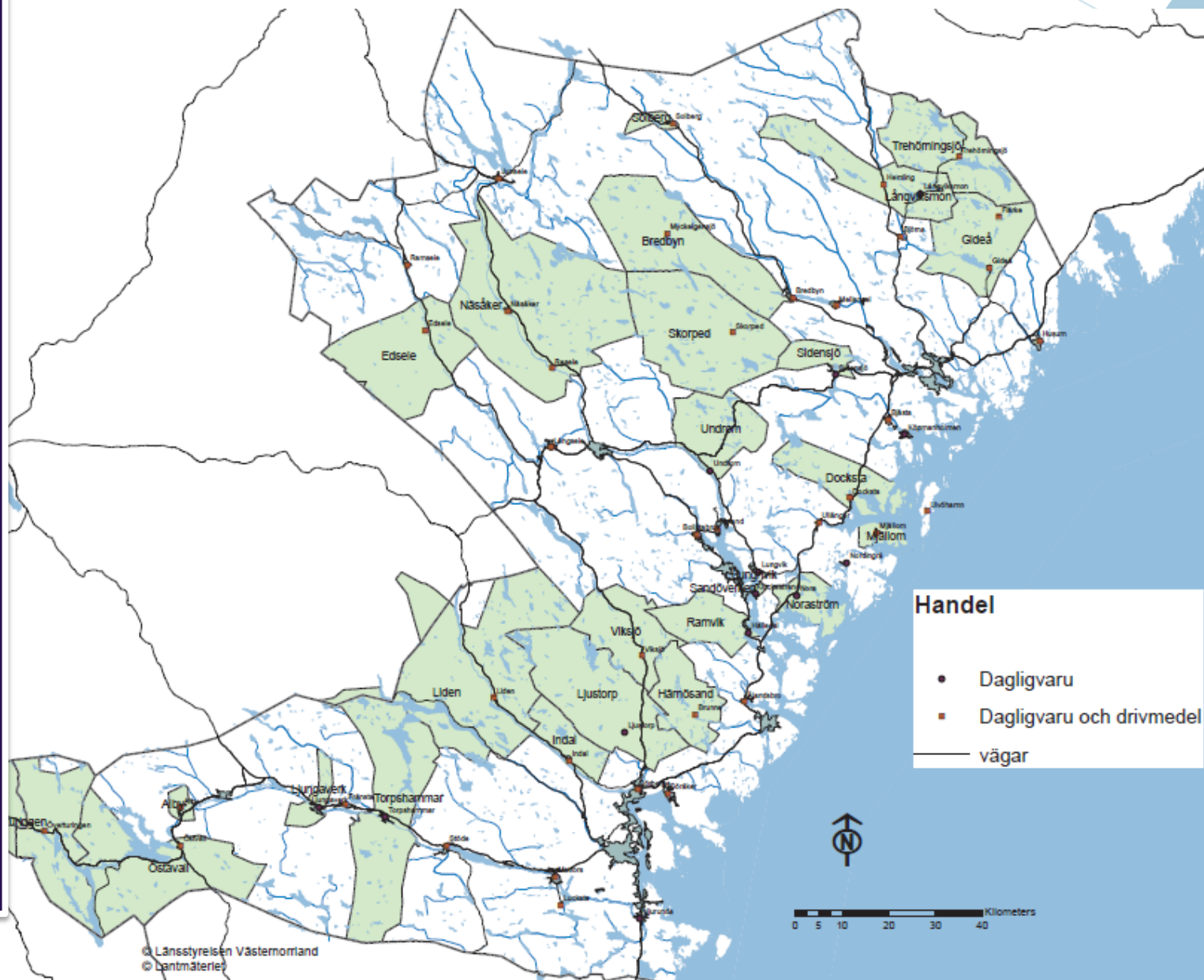
Undersökningsperiod: 20 augusti – 27 september 2013

En postal påminnelse skickades till de som ännu inte svarat efter två veckor.

Syfte: Nulägesbeskrivning – hur ser Ortsborna på samhällsservicen med fokus på den lokala livsmedelsbutiken. Rapporten ska fungera som **planeringsunderlag** inför kommande regionala serviceprogram. Vilken samhällsservice är mest prioriterad inför framtiden?

Alby
 Bredbyn
 Docksta
 Edsele
 Gideå
 Härnösand (Stigsjö)
 Indal
 Liden
 Ljungaverk
 Ljustorp
 Lugnvik
 Långviksmon
 Mjällom
 Noraström
 Näsåker (Resele)
 Ramvik
 Sandöverken
 Sidensjö
 Skorped
 Solberg
 Torpshammar
 Trehörningsjö
 Undrom
 Viksjö
 Östavall
 Överturingen

46%

2265 svar

	Utskick	5000	
A-bortfall	Ej bosatt i länet/avflyttad	43	
	Avliden	4	
	Dement	7	
	Boende på vårdhem/äldreboende	6	
	Sjukdom	8	
	Intellektuell funktionsnedsättning	4	
	Hög ålder	4	
	Blind	2	
Antal och andel A-bortfall		78	1,56%
B-bortfall	Tomt formulär	2	
	Vill ej delta	8	
	Ej svar	2647	
Antal och andel B-bortfall		2657	53,14%
Nettourval		4922	
Antal svar postalt		2197	
Antal svar webb		68	
Totalt antal svar		2265	
Svarsfrekvens			46,02%

Synen på orten

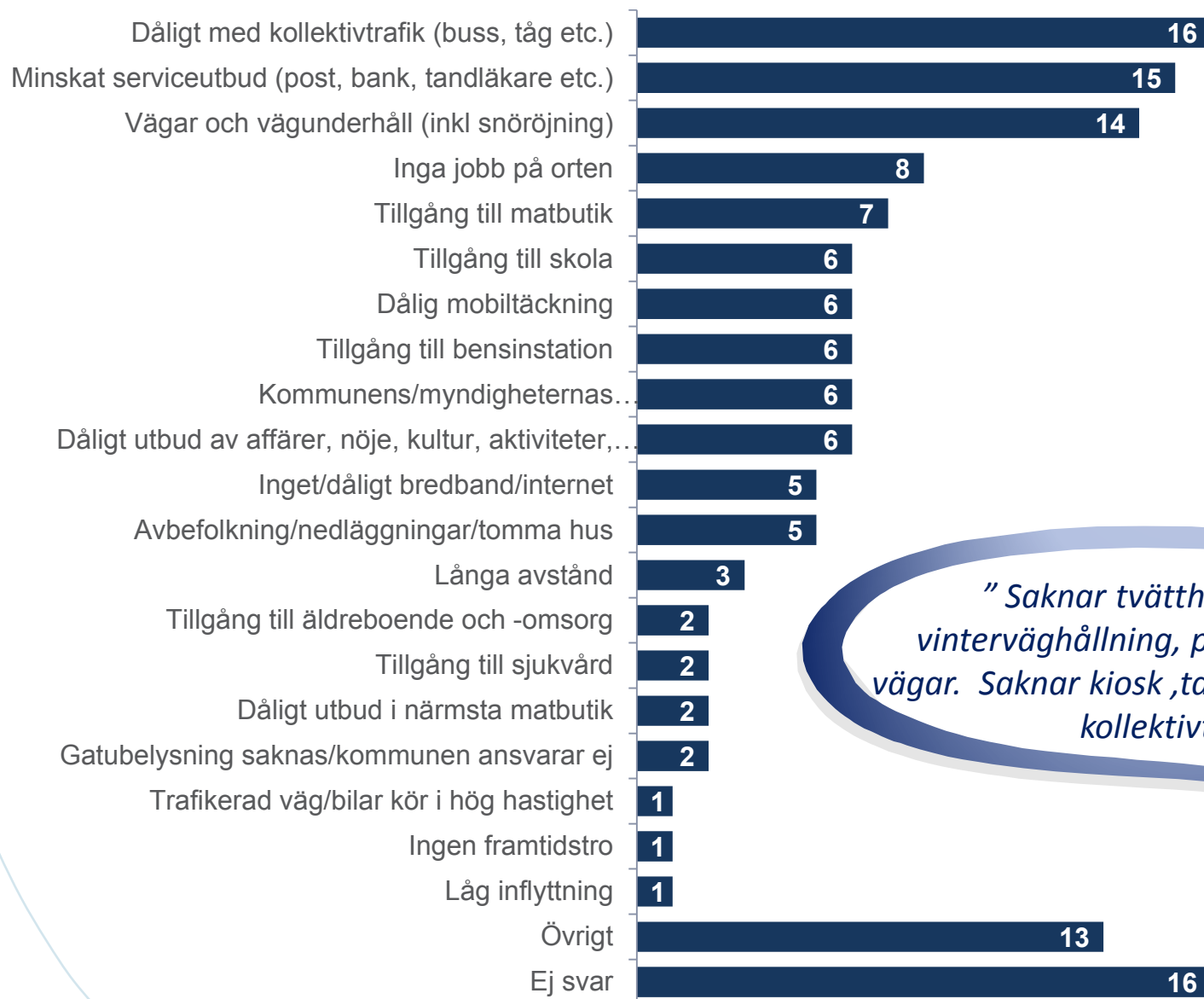
Det **bästa** med bostadsorten är naturen

" Naturen, närhet till fjällen, tystnaden, billigt boende, stressfri vardag."

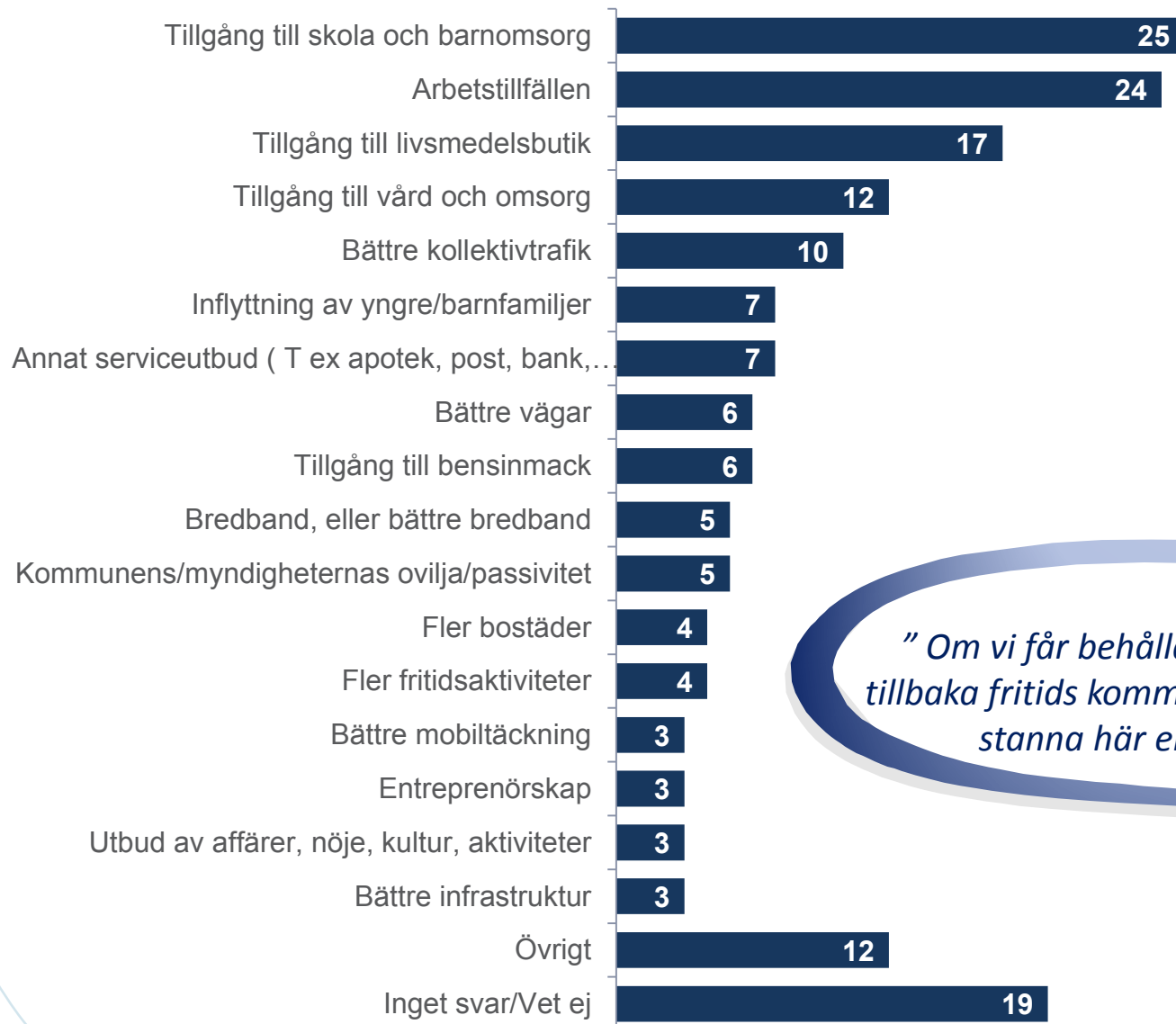

Det **sämsta** med orten är bristen på kollektivtrafik

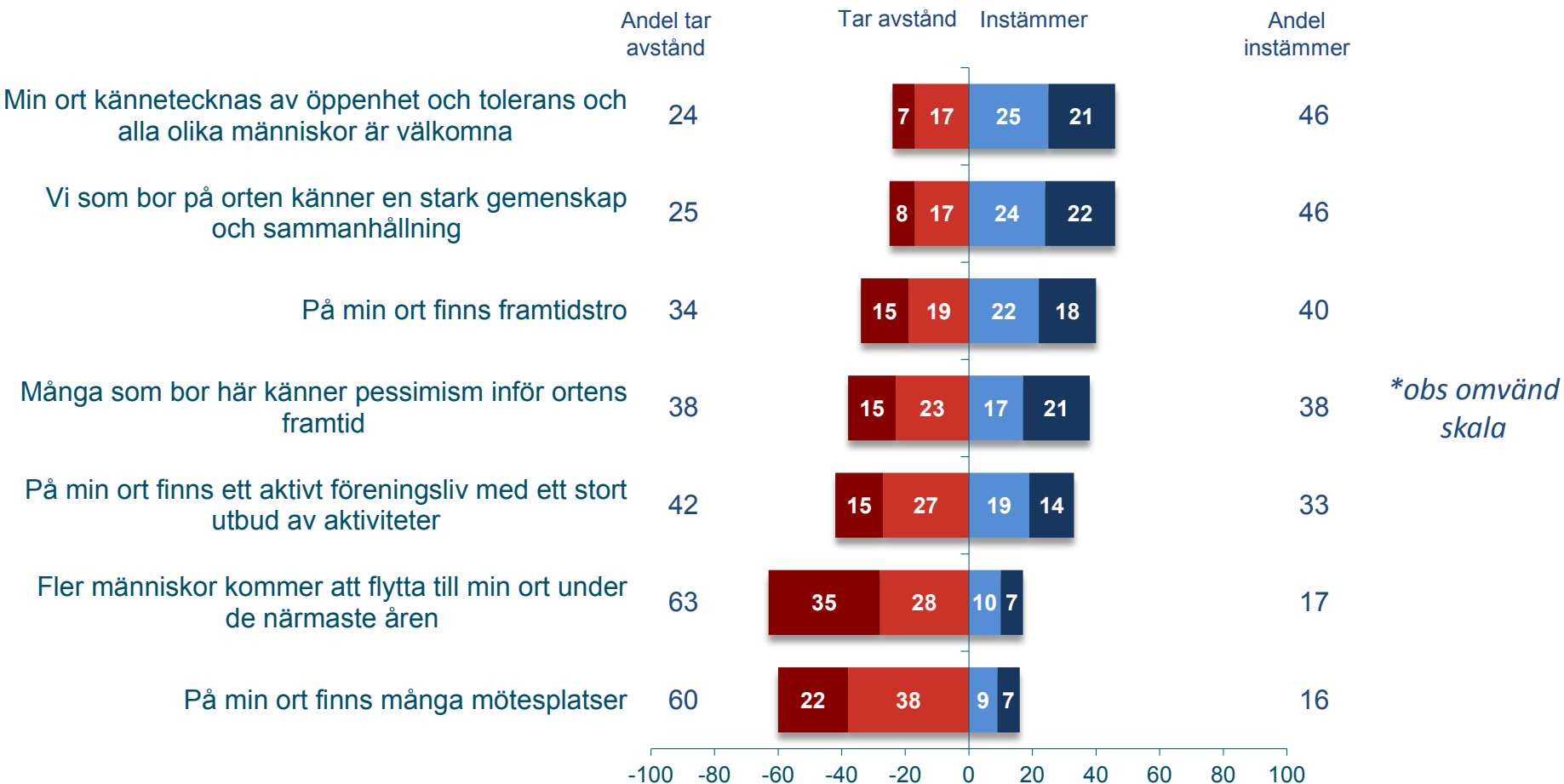
*" Saknar tvätthall för bilvård.
vinterväghållning, plogning av mindre
vägar. Saknar kiosk ,tankning av fordon och
kollektivtrafik.."*

Viktigast för en positiv utveckling för orten är: skola, barnomsorg och jobb!

” Om vi får behålla dagis och helst får tillbaka fritids kommer flera unga välja att stanna här eller flytta hit...”

Få tror att befolkningen på orten kommer att öka, pessimism inför framtiden

”Optimistindex” per ort och kommun

	INDEX	BAS
Skorped	64	77
Docksta	62	101
Undrom	59	78
Sidensjö	57	66
Långviksmon	55	68
Näsåker	54	199
Ljustorp	53	120
Gideå	52	118
Bredby	52	60
Indal	50	155
Härnösand	50	133
Edsele	48	62
Noraström	48	71
Mjällom	48	43
Trehörningsjö	46	70
Överturingen	44	36
Ramvik	43	122
Sandöverken	41	42
Torpshammar	41	165
Liden	40	144
Ljungaverk	37	121
Lugnvik	36	44
Östavall	34	64
Solberg	31	15
Viksjö	31	43
Alby	31	49

	INDEX	BAS
Sollefteå	54	339
Örnsköldsvik	54	474
Timrå	53	120
Kramfors	50	301
Sundsvall	45	299
Härnösand	44	299
Ånge	38	435

Finns det något gemensamt för de orter som ligger högst på listan/lägst på listan?

Flera uppfattar att den existerande servicen är "hotad" och man känner oro inför framtiden

"Ingen samlingslokal. Hot om att skolan ska läggas ner. Att alltid alla måste kämpa för att få något kvar. Tex. ambulans. Att aldrig få ha en lugn stund utan att kämpa."

" Successivt försämrad service. Skolan har lagts ned. Äldreboendet är hotat."

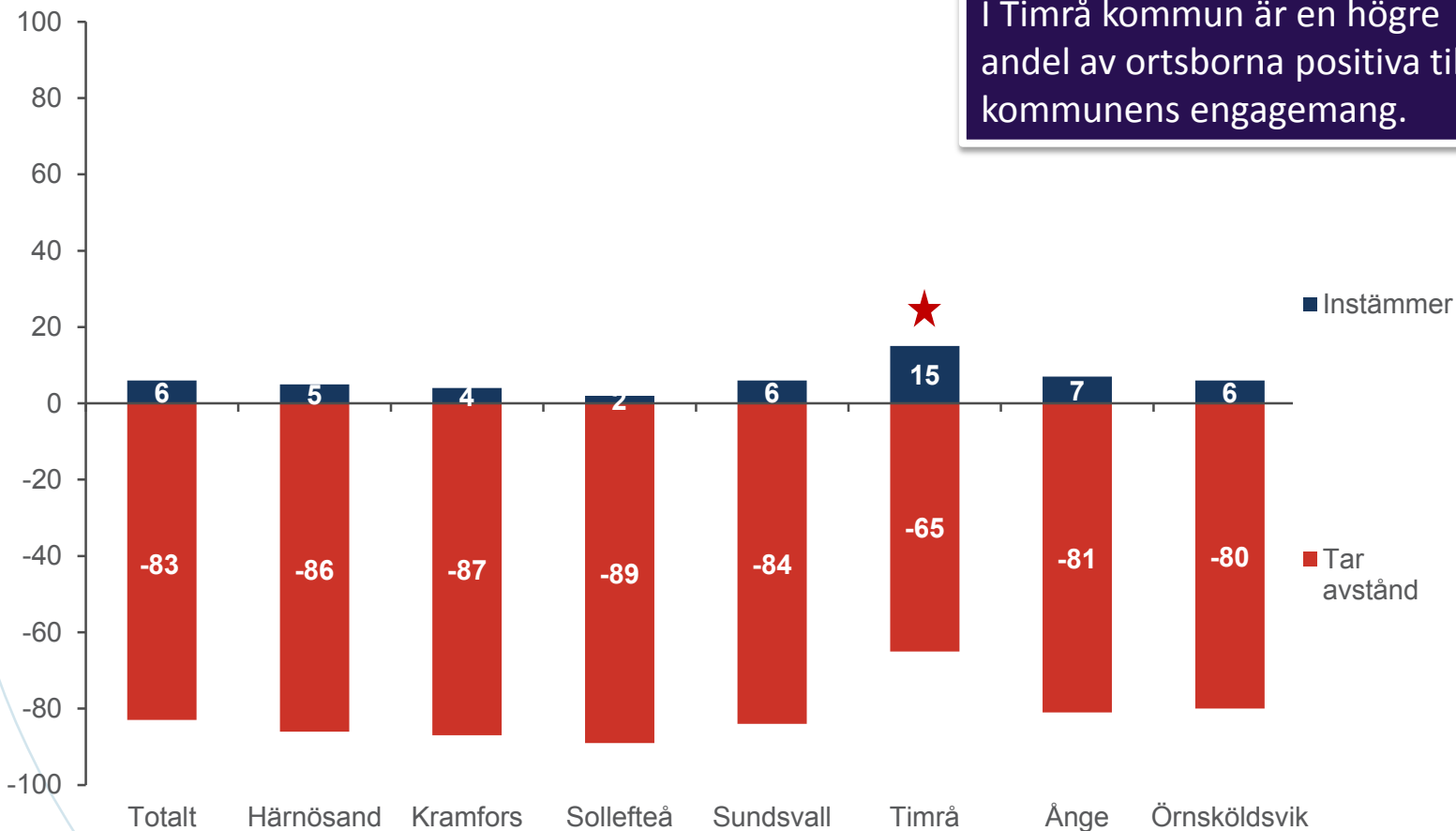
" Långsiktigt besked från kommunen om att den kommunala servicen kommer att vara kvar ger framtidstro, så att flera vågar flytta hit. Om de kommunala tjänstemännen och politikerna skulle lyssna på och samarbeta med befolkningen så skulle hela kommunen börja blomstra igen. "

Kommunala beslut –
planeringshorisont?
Är det rimligt att kräva
långsiktiga besked?

Åtta av tio tycker *inte* att kommunen visar engagemang och intresse för "min bostadsort"

Kommunen har ett starkt engagemang och intresse för min bostadsort

I Timrå kommun är en högre andel av ortsborna positiva till kommunens engagemang.

Öppna svar kommunen...

- Misstro kring kommunens motiv
- Brist på engagemang från kommunens sida
- En del uppfattar att kommunen nästan motarbetar orten

”Att kommunen helt dissar glesbygden. Trots att det genererar mycket pengar på somrarna med alla turister och att det flyttar in mer folk hit och inte till stan som kommunen vill.”

” Viktigt att Ånge kommun tar sitt ansvar för oss som bor i glesbygden. Dom river bostäder som folk vill köpa. Dom gör allt för att utrota oss. Nu har dom tagit bort bokbussen för oss också. den enda service vi hade!!!!”

Vad förväntar sig orsborna av kommunen?

” Samma villkor som stadsborna med kommunal service som skolor, vägnät och kollektivtrafik.”

” Att någon i byn tar på sig rollen som eldsjäl. Kommunen bör kunna pusha på för att hitta lämpliga kandidater.”

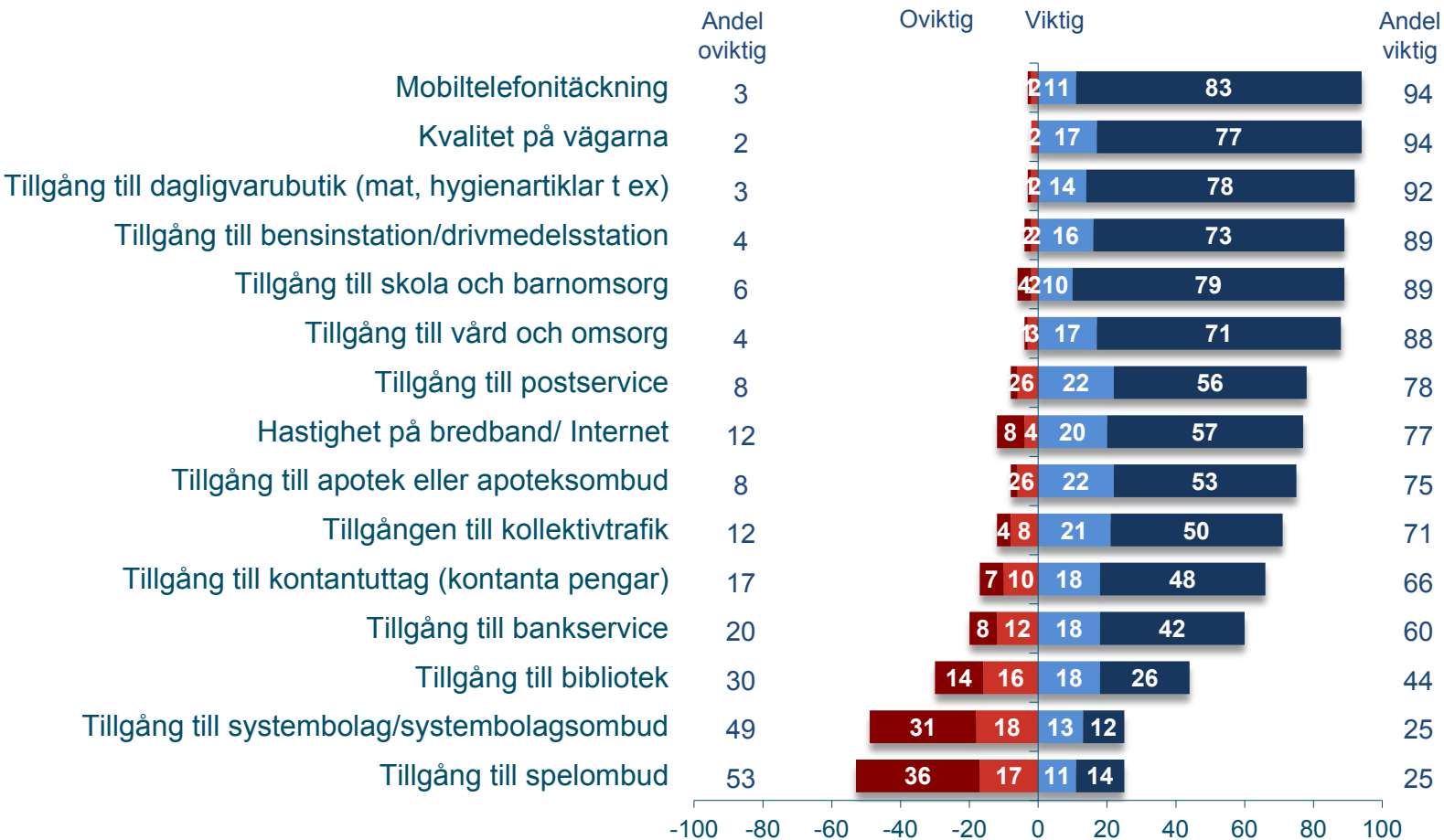
- Höga förväntningar på kommunen
- Vad är rimliga förväntningar?
- Hypotes: överlag är man mer missnöjd med den existerande servicen om man har upplevt en försämring över tid – inte bara kopplat till den faktiska servicenivån.

” Bor man på landsbygden kan man inte kräva alla 'bekvämligheter' som finns i tätorten.”

Service på orten

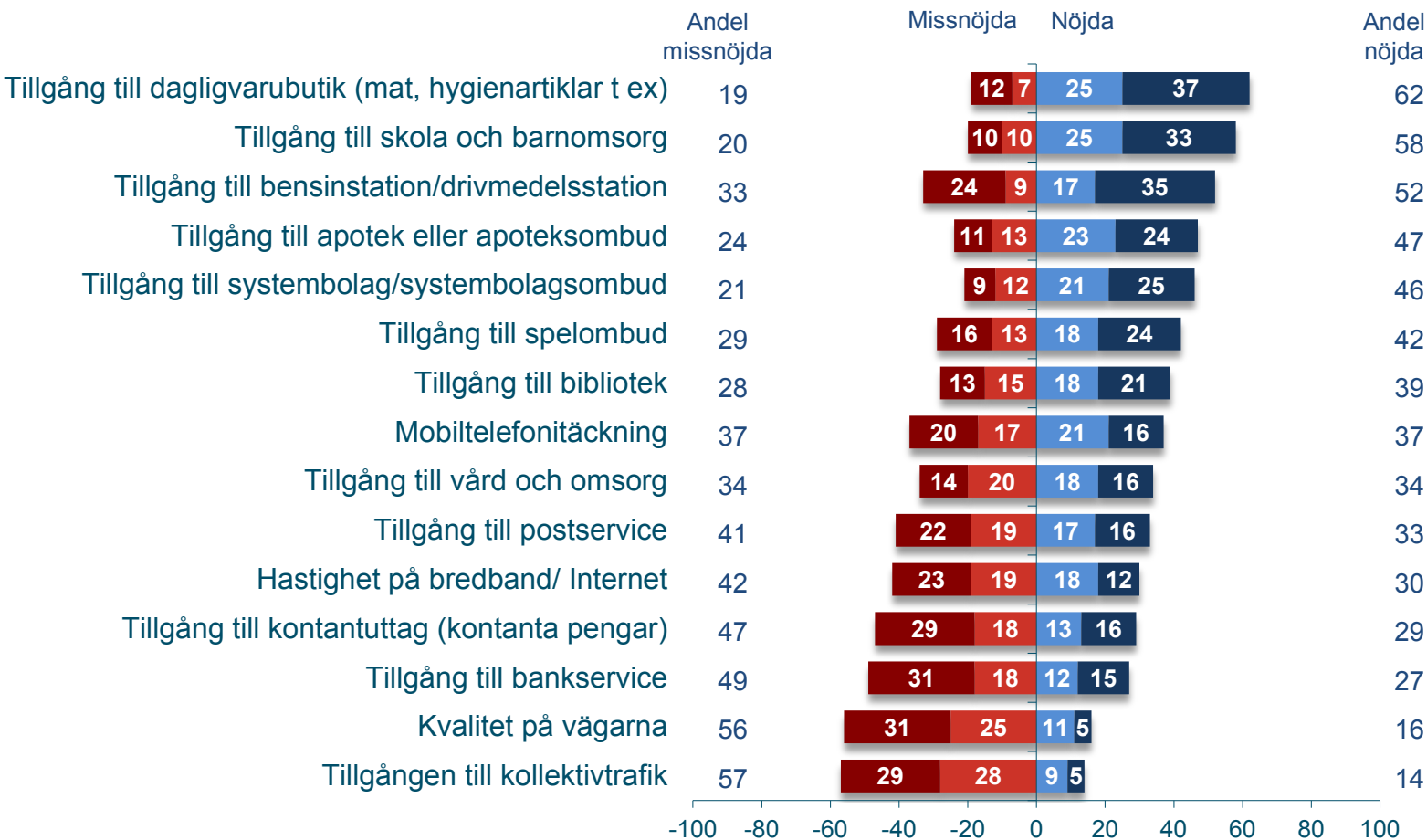
Mobiltelefonitäckning och kvalitet på vägarna är de viktigaste tjänsterna för de boende

Hur viktiga eller oviktiga är följande tjänster för dig?

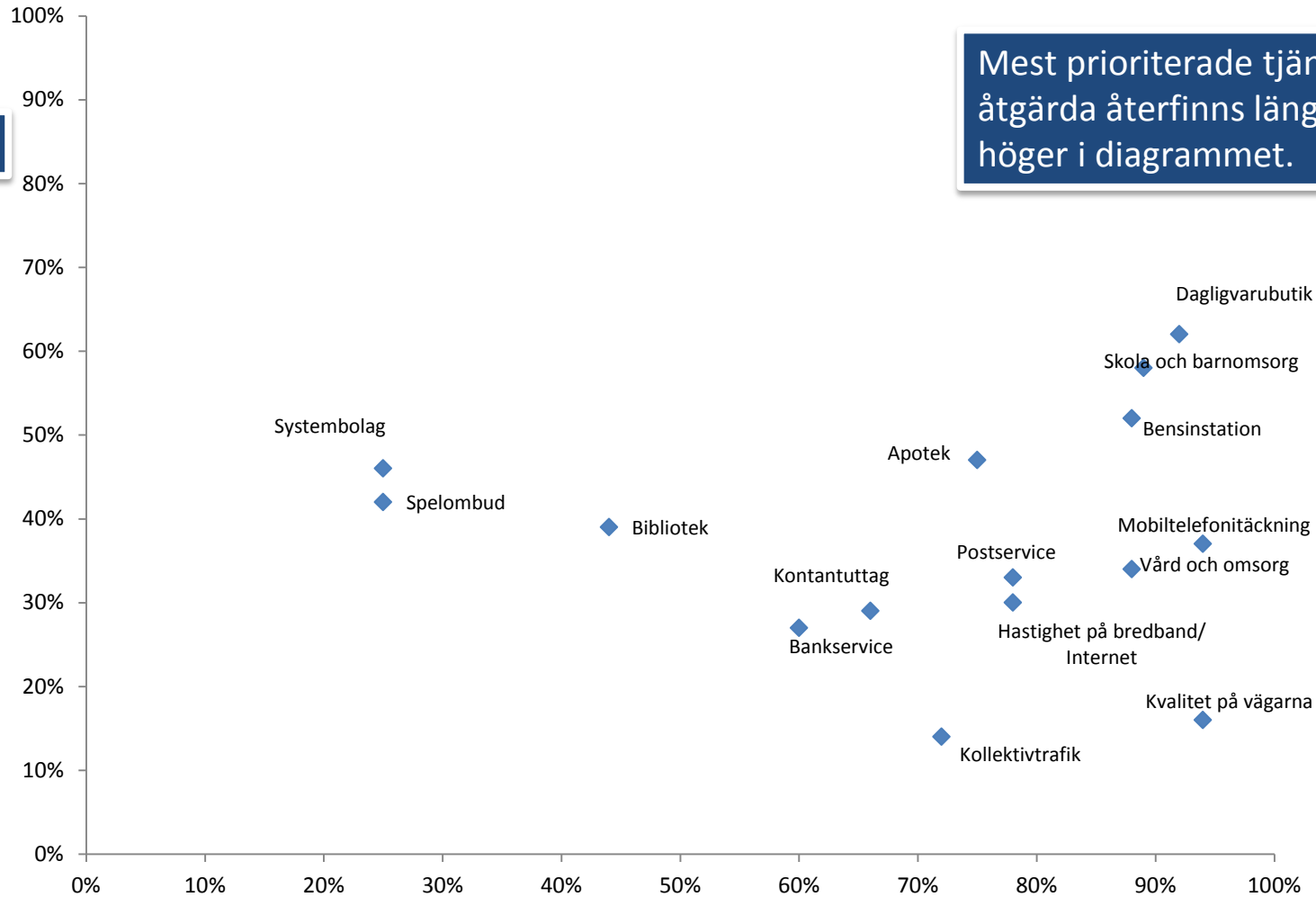
Ortsborna mest nöjda med tillgång till dagligvarubutik och minst nöjda med tillgång till kollektivtrafik

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande tjänster på orten där du bor?

Viktighet / nöjdhet med existerande service TOTAL

Nöjdhet ↑

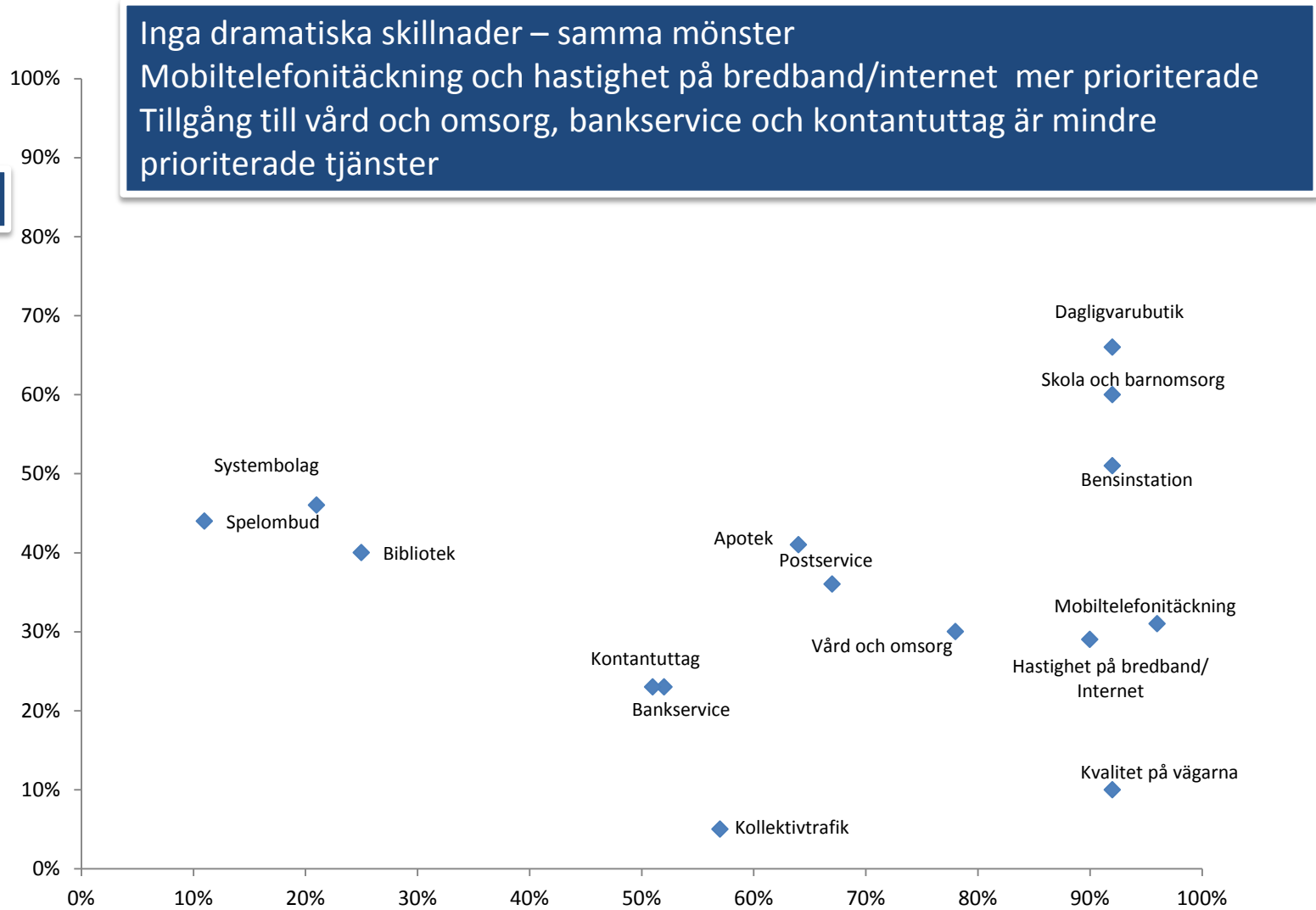
Mest prioriterade tjänster att åtgärda återfinns längst ner till höger i diagrammet.

Värdena är baserade på andelen som svarat det två högsta betygen (4-5) på nöjdhet respektive viktighet

Viktighet →

Viktighet / nöjdhet med existerande service 19-34 år

Nöjdhet

Värdena är baserade på andelen som svarat det två högsta betygen (4-5) på nöjdhet respektive viktighet

Viktighet

Tillgång till en dagligvarubutik kommer på första plats (först nämnd)

Vilka är de fem viktigaste tjänsterna för dig – först nämnd

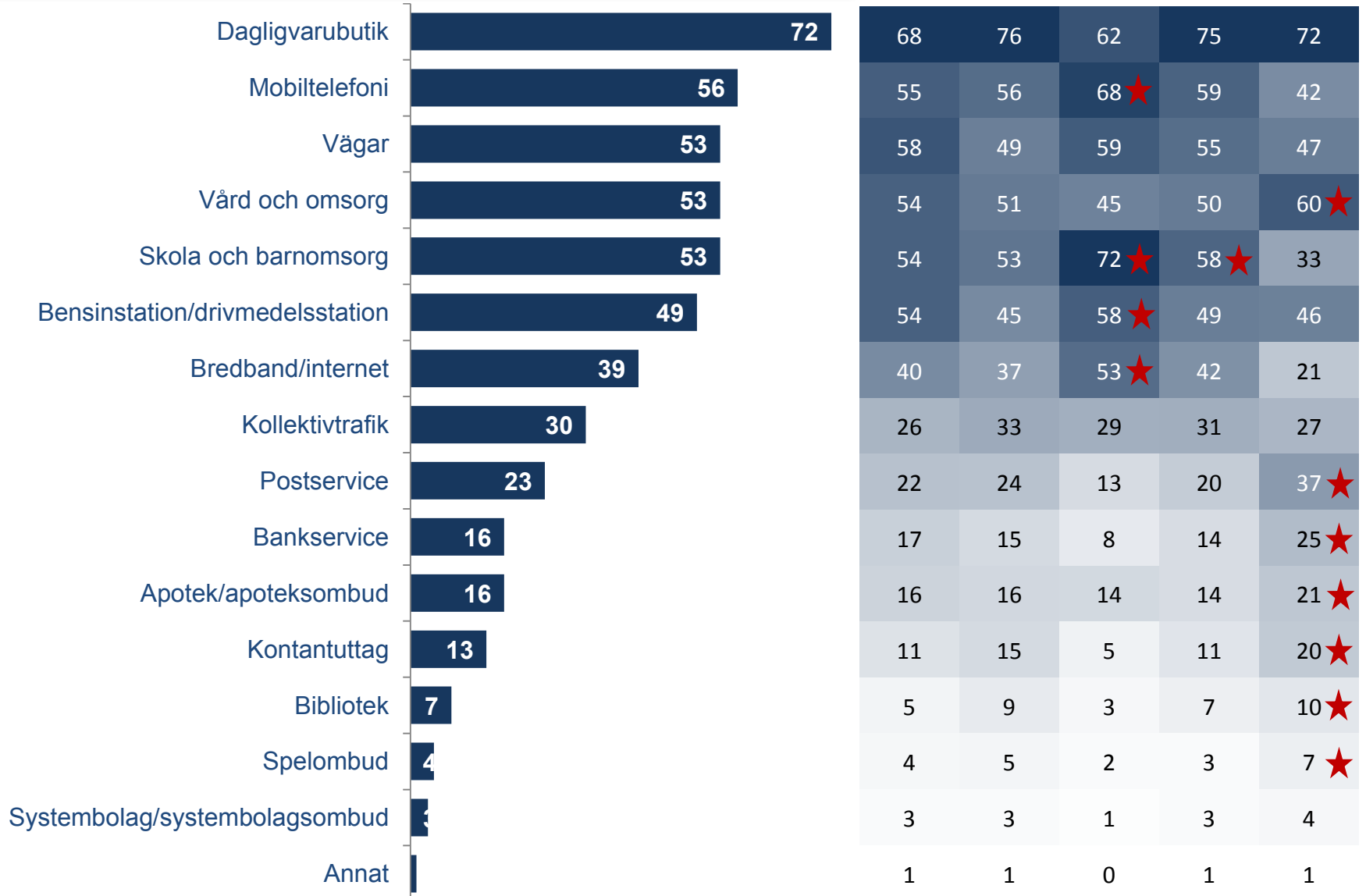

	Man	Kvinna	19-34 år	35-64 år	65-89 år
Dagligvarubutik	18	23	11	21	24 ★
Skola och barnomsorg	16	19	27 ★	22 ★	5
Mobiltelefoni	8	14 ★	16	10	9
Vård och omsorg	9	9	6	8	13 ★
Bredband/internet	9	7	13	9	5
Vägar	10 ★	5	9	8	5
Kollektivtrafik	3	5	3	5	4
Bensinstation/drivmedelsstation	6	3	7	4	4
Bankservice	2	2	0	2	3 ★
Kontantuttag	1	1	0	1	2
Apotek/apoteksombud	1	0	0	0	1
Postservice	2	1	0	1	2
Totalt	14	11	7	8	23

Dagligvarubutik, mobiltelefonitäckning och vägar: de tre viktigaste samhällstjänsterna (netto ackumulerat)

Vilka är de 5 viktigaste tjänsterna för dig – netto ackumulerad

Sammanställning – sex mest prioriterade tjänsterna

	5 mest prioriterade tjänster först nämnd	5 mest prioriterade tjänster ackumulerat	Relation viktighet/nöjdhet
1	Tillgång till dagligvarubutik	Tillgång till dagligvarubutik	Kvalitet på vägarna
2	Tillgång till skola och barnomsorg	Mobiltelefonitäckning	Tillgång till kollektivtrafik
3	Mobiltelefonitäckning	Kvalitet på vägarna	Mobiltelefonitäckning
4	Tillgång till vård och omsorg	Tillgång till vård och omsorg	Tillgång till vård och omsorg
5	Hastighet på bredband/internet	Tillgång till skola och barnomsorg	Hastighet på bredband/internet

- Se till att existerande dagligvarubutiker och skolor/[★]barnomsorg får vara kvar
- Arbeta för en bättre mobiltäckning i regionen ★
- Förbättra kvaliteten på vägarna/inklusive snöröjning
- Bättre tillgång till vård och omsorg för de boende
- Säkerställa tillgång till bredband/hastighet på bredband/internet ★
- Öka tillgången till kollektivtrafik

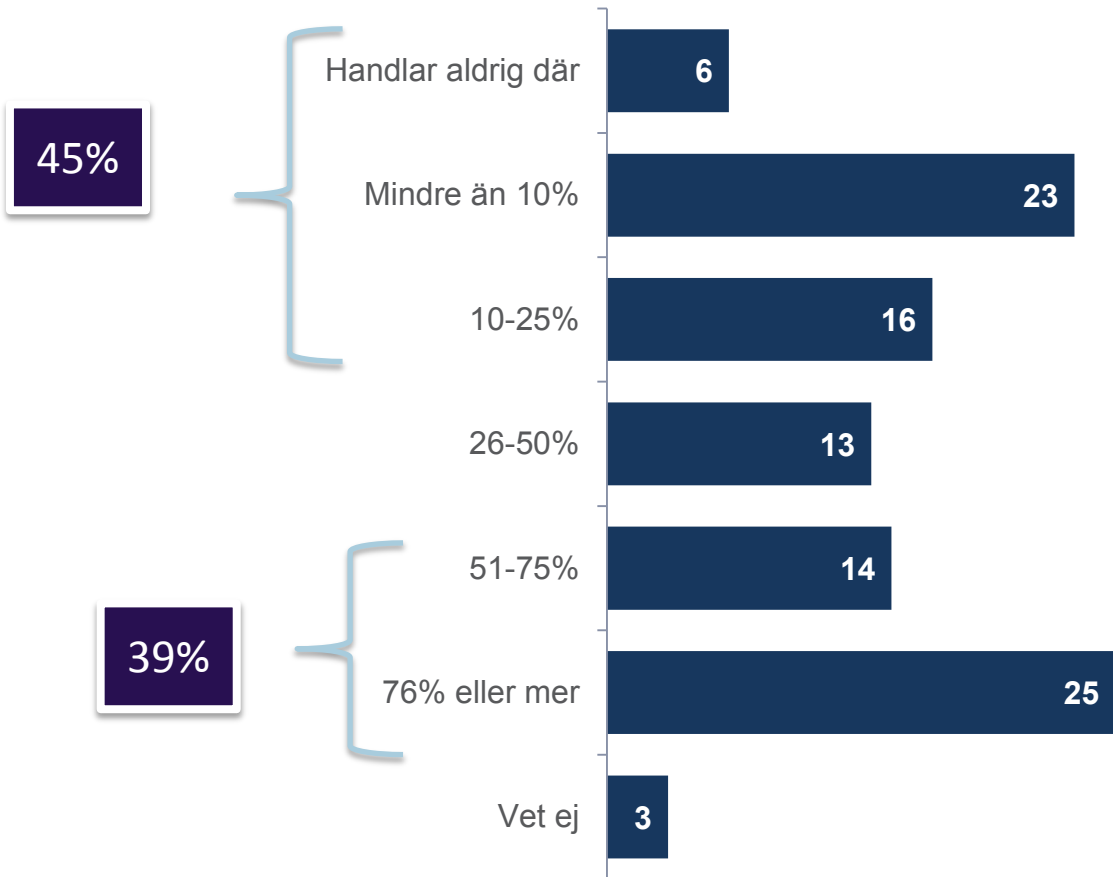
Stjärnorna indikerar att unga (19-34) i högre utsträckning tycker att detta är viktigt.

Närmaste mataffär

Fyra av tio gör mer än hälften av sina inköp i närmaste mataffär

45 procent kompletteringshandlar/handlar aldrig där

Ungefär hur stor andel av dina dagligvaruinköp gör du i din närmaste mataffär?

	Man	Kvinna	19-34 år	35-64 år	65-89 år
Handlar aldrig där	7	6	6	7	6
Mindre än 10%	24	22	32 ★	25	16
10-25%	16	18	19	18	13
26-50%	13	12	10	14	12
51-75%	14	14	11	14	15
76% eller mer	24	25	21	22	32 ★
Vet ej	2	3	2	1	6

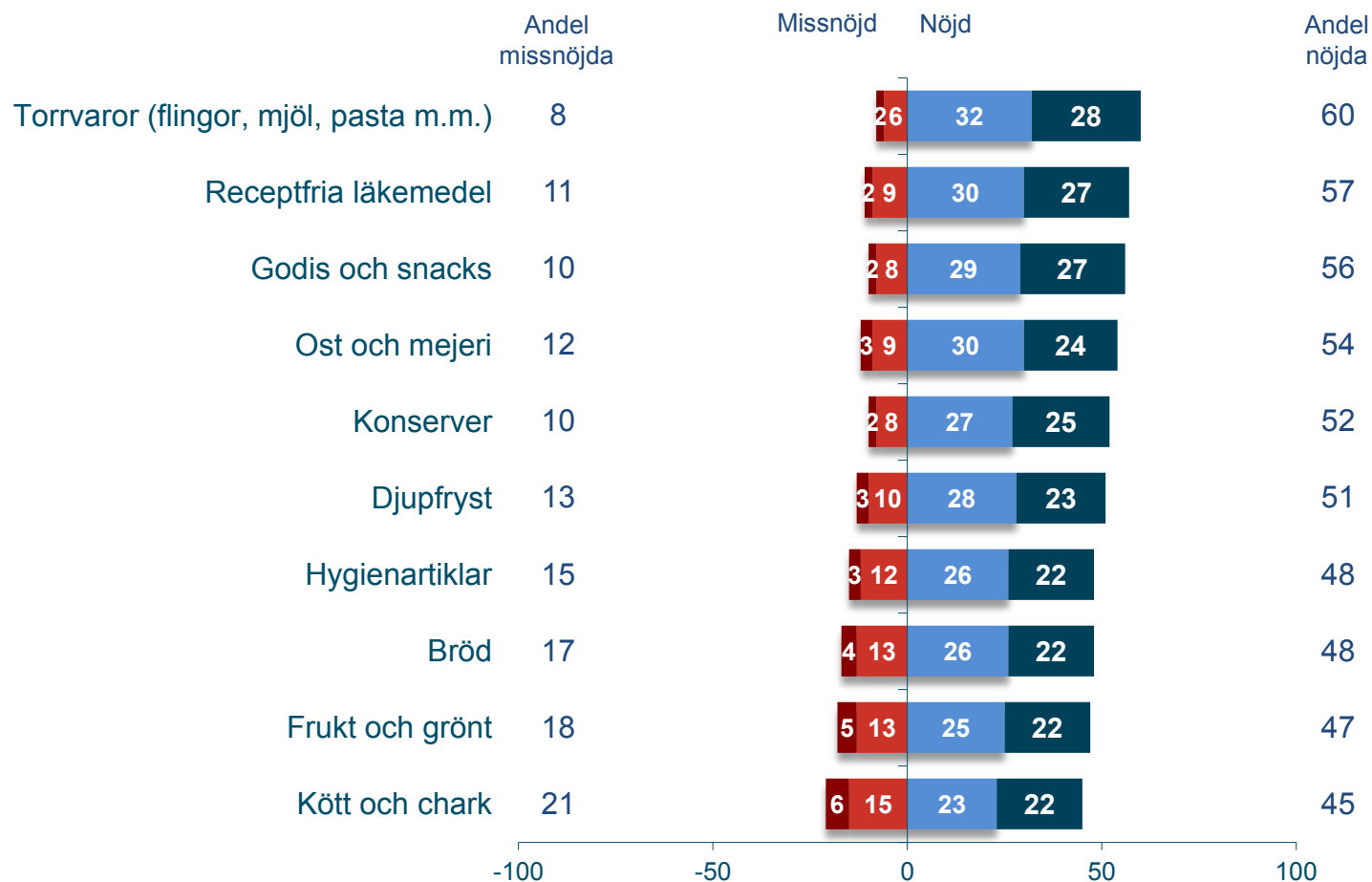
Sex av tio är ganska eller mycket nöjda med sin närmaste mataffär

Svenskt kvalitetsindex 70 % nöjda
Dagligvarubranschen generellt

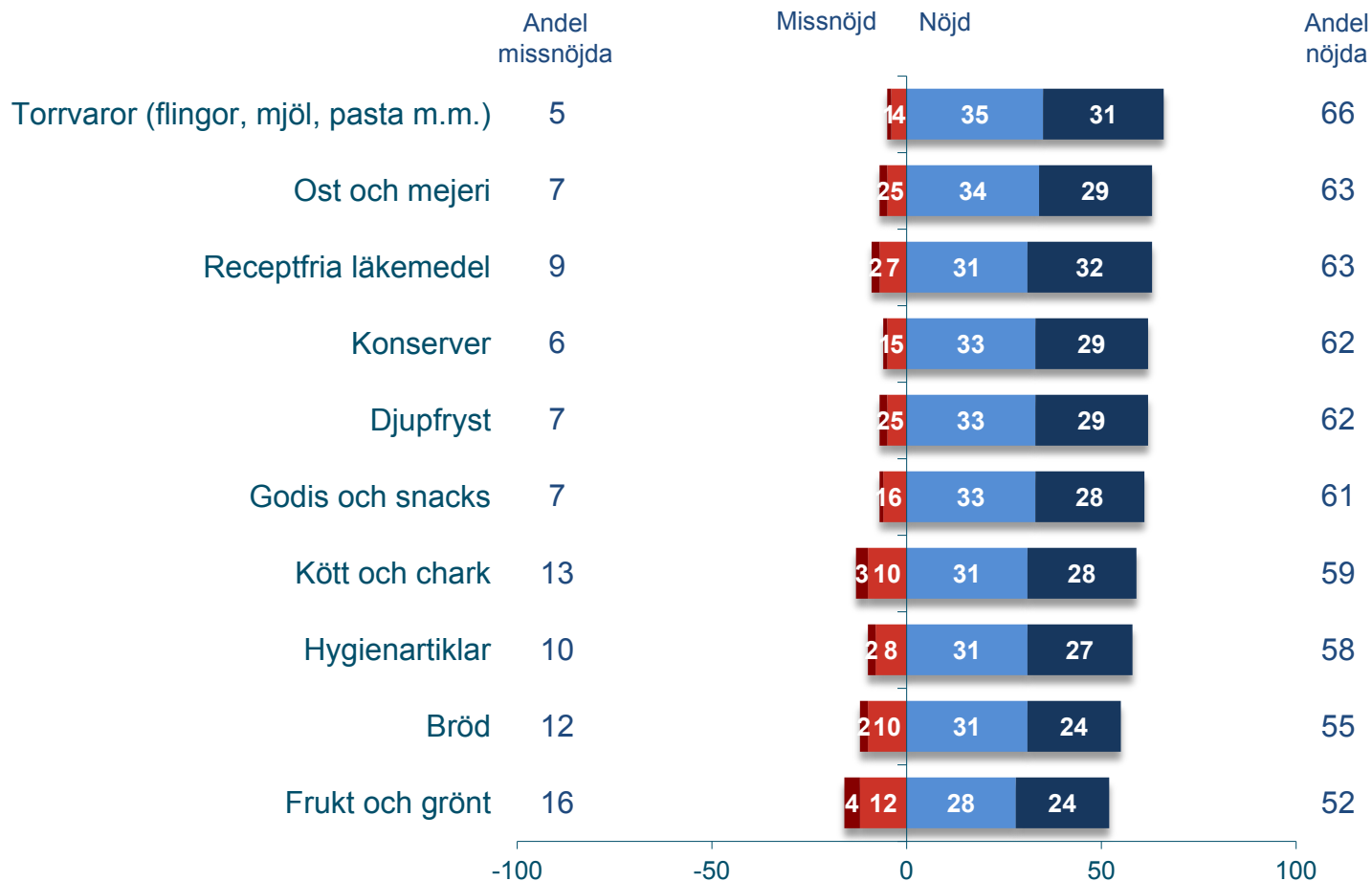
Kunderna är mest nöjda med sortimentet av torrvaror

Hur nöjd eller missnöjd är du med din närmaste mataffärs sortiment av... ?

Kunderna minst nöjda med kvalitén på frukt och grönt samt bröd

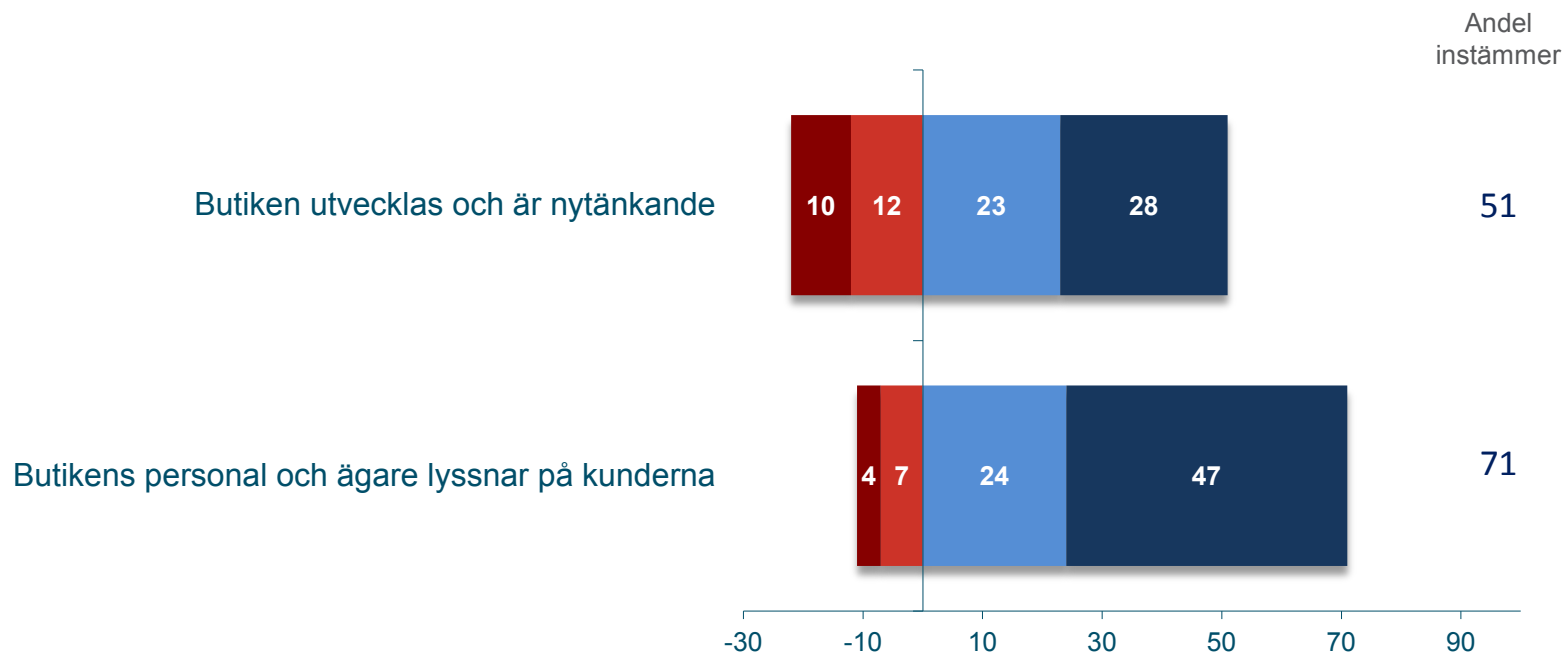
Hur nöjd eller missnöjd är du med din närmaste mataffärs kvalitet på...

Personal och ägare är bra på att lyssna!

I vilken grad instämmer du i följande påståenden om din närmaste mataffär...

34 % av 19-34 är uttalat kritiska till påståendet att butiken utvecklas och är nytänkande

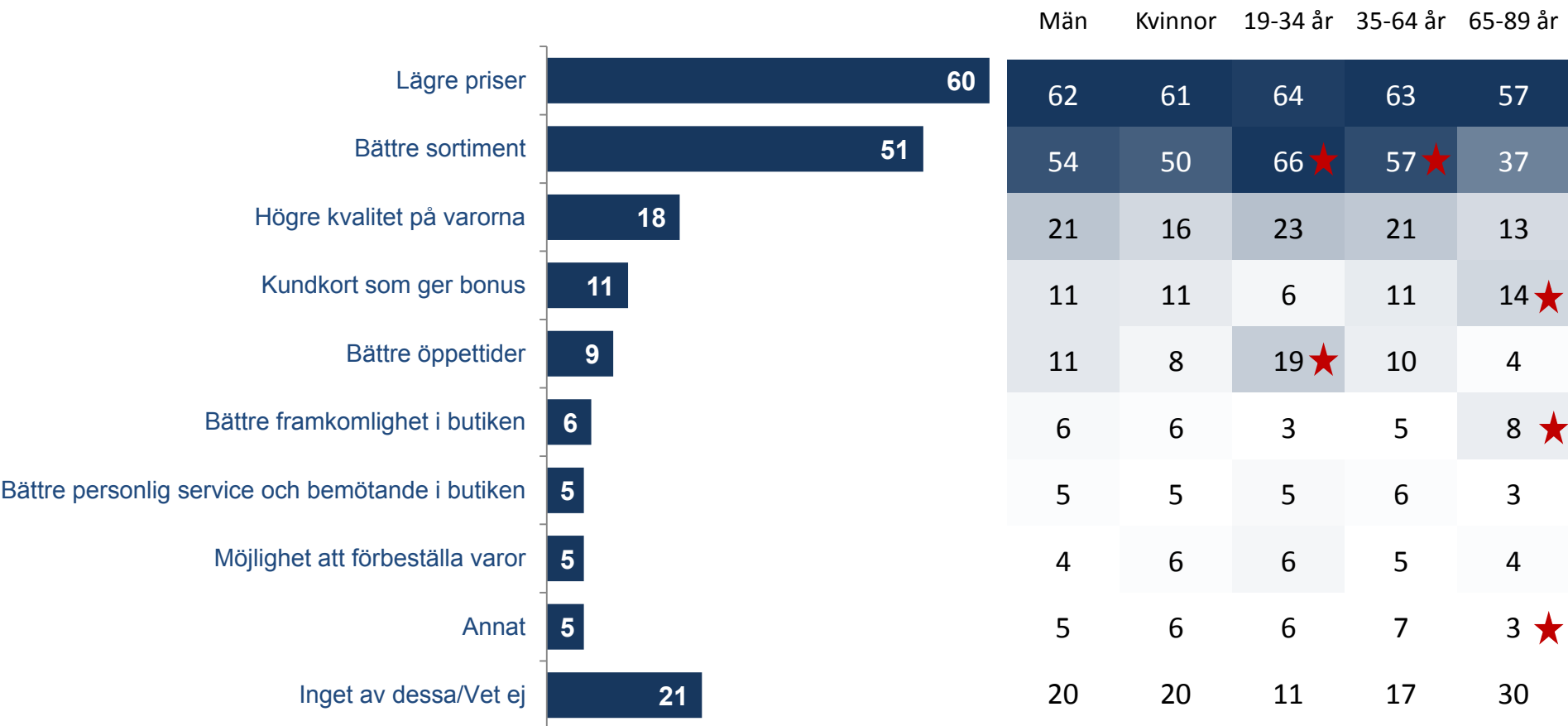
Mest nöjda kunder – topp fem lista!

- Andelen nöjda kunder varierar relativt mycket mellan de olika butikerna.
- Den mataffär som ligger högst upp på listan har 88% nöjda kunder, längst ner på listan återfinns en butik där bara 13% är sammantaget nöjda med butiken.

Butik	Andel nöjda kunder	Bas
Hemlings Lanthandel	88%	40
Flärke Lanthandel	82%	48
ICA Strömmen	80%	68
ICA Edselehallen	79%	58
Tempo Indal	75%	147

Lägre priser och bättre sortiment viktigaste faktorer till ökad försäljning

Vad skulle få dig att handla mer i din närmaste mataffär?

Bas: 2 265 personer

감사합니다 Natick
Danke Ευχαριστίες Dalu
Thank You Köszönöm
Спасибо Dank Gracias
谢谢 Merci Seé
ありがとう

Obrigado

